

MOORDENAAR OP EEN VOETSTUK

Als je vanuit Antwerpen naar **Hoorn** rijdt, kom je door de Coentunnel. De tunnel is genoemd naar Jan Pieterszoon Coen. Op het beroemdste plein van Hoorn staat een bronzen standbeeld van deze man. Trots staart hij in de verte, met zijn deftig gekrulde snor en een stoere sabel aan zijn gordel. Ook op andere plaatsen in Nederland staan beelden en zijn straten naar hem vernoemd. Waar heeft hij dat aan te danken?

Jan Pieterszoon Coen werd in **1587** in Hoorn geboren en stierf in **1629** in Batavia, wat we nu Jakarta noemen, de hoofdstad van **Indonesië**. Coen leefde dus aan het begin van de Gouden Eeuw, de tijd dat Nederland zo'n beetje het machtigste land ter wereld was. Al die prachtige grachtenpanden in Amsterdam, maar ook in Hoorn en andere steden, zijn gebouwd in de Gouden Eeuw. De schilderkunst leefde op, met onder andere Rembrandt en Vermeer. De wetenschap deed het goed, met bijvoorbeeld de uitvinding van de telescoop en de microscoop. En dat alles was vooral te danken aan de opbloei van de handel.

Nederland bouwde **schepen** en voer naar Scandinavië, Zuid-Amerika en Azië. Er waren **gevechten** met Portugezen, Engelsen en Spanjaarden om de baas te kunnen worden in verre landen met kruiden, koffie en andere **waardevolle** spullen. Zo werd ook Indonesië een Nederlandse kolonie: Nederlands-Indië. Jan Pieterszoon Coen was daar een belangrijk man. Hij stichtte de hoofdstad Batavia, hij bouwde forten en hij organiseerde de handel zo dat Nederland er veel aan verdiende. Dus je snapt wel waarom die man een **standbeeld** kreeg.

koffiebonen

Nootmuskaat

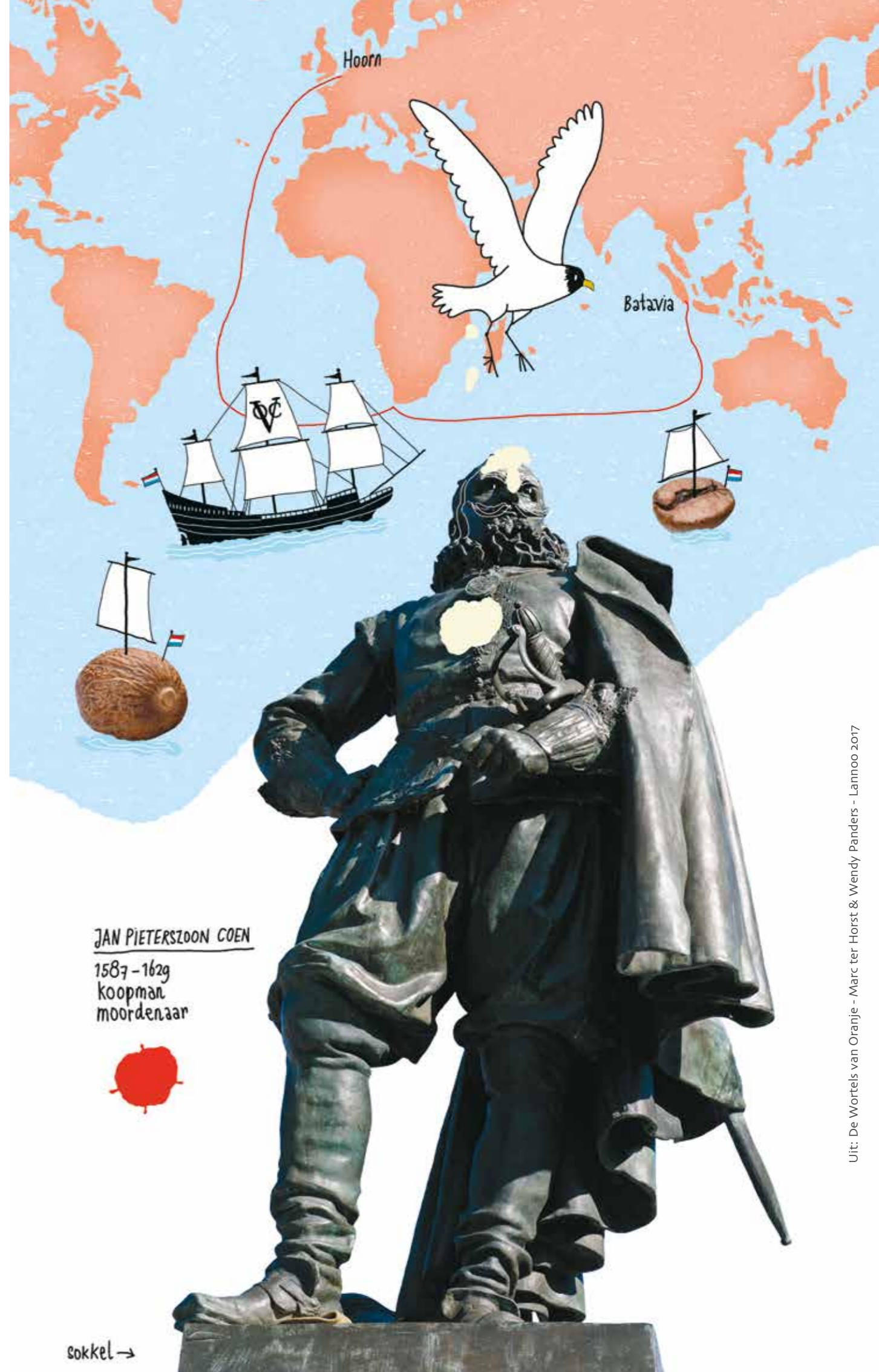
Maar veel mensen snappen daar helemaal niets van. Want Coen gebruikte bij zijn acties veel **geweld**. Toen hij Batavia stichtte liet hij eerst een andere stad op die plek platbranden. Maar het dieptepunt was wat hij deed op de Banda-eilanden. Dat was de enige plek waar nootmuskaat groeide. Als Nederland daar de baas werd, kon het veel geld verdienen. Dus wat deed meneer Coen? Hij voer met tweeduizend man naar Banda. Hij brandde de dorpen plat, vernielde schepen en doodde bijna alle vijftienduizend inwoners. Een paar honderd

mochten als slaaf mee naar Batavia, ongeveer duizend vluchtten de zee op of de bergen in en een stuk of vijftig belangrijke mannen werden gevangengenomen. Maar zij waren niet veel beter af. Coen liet Japanse krijgers komen om deze leiders te martelen en te onthoofden.

Toen de bazen van Coen in Amsterdam van de **slachtpartij** hoorden, waren ze helemaal niet blij met hem. Maar eenmaal terug in Nederland gaven ze hem volop **schouderklopjes** en een mooie nieuwe baan. Coen was dan wel een lompe moordenaar, maar hij had ook veel goede dingen gedaan. Kennelijk denken veel mensen er nog steeds zo over, want zijn standbeeld staat er nog steeds. Zelfs nadat een kraanwagen het een paar jaar geleden per ongeluk van zijn voetstuk duwde.

schepen → gevechten

JAN PIETERSZON COEN

1587 - 1629
koopman
moordenaar

sokkel →